

RECORDS VIUS DE RUSIÑOL

En aquests darrers temps han sortit molts articles referents a Santiago Rusiñol comentant les diverses facetes d'aquest home tan representatiu i polifàctic; alguns, molt ben documentats, són fets amb projecció històrica, o sigui, per crítics i escriptors que no conegueren Rusiñol personalment, i que han arribat a ell indirectament, per les seves biografies, o, més directament, per les seves obres.

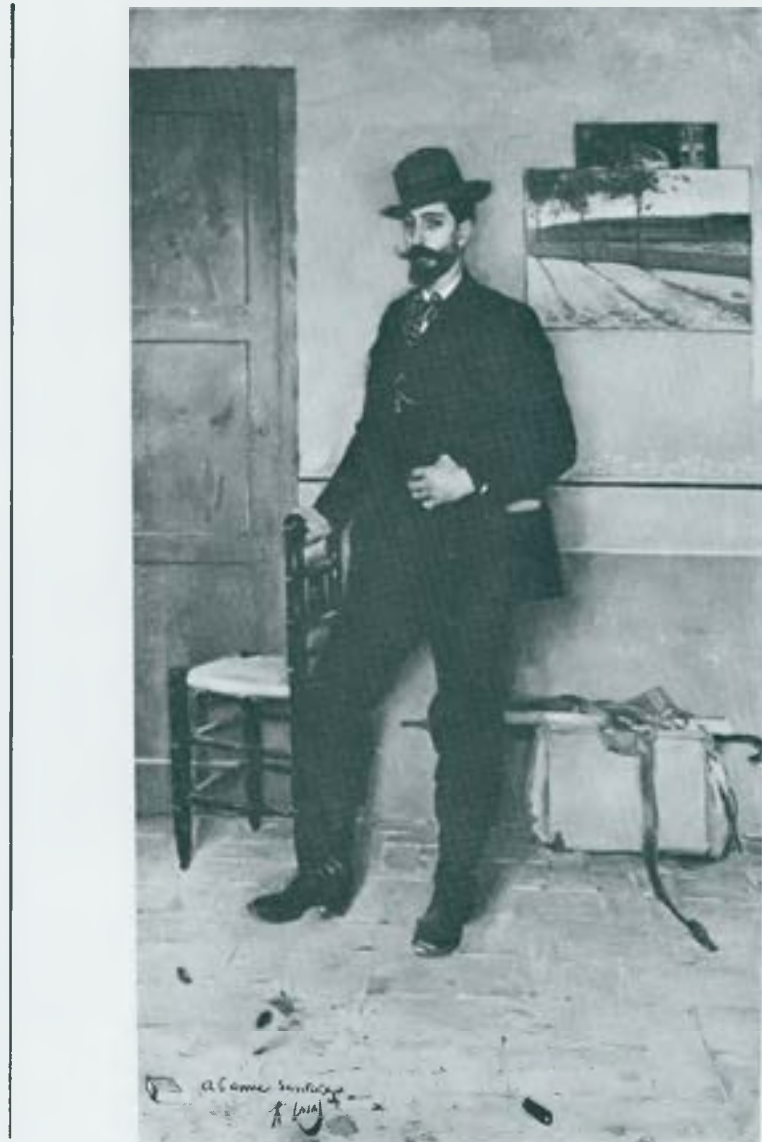
No són ara gaires els que com jo tinguerem l'ocasió de tractar-lo durant molts anys i de percebre la irradiació humana de la seva personalitat.

A part dels lligams d'amistat de Rusiñol amb el meu pare, i de la correspondència creuada entre ells -que és una font molt directa per conèixer una personalitat-, jo el vaig tractar intensament durant sis anys a partir del 1925. Sempre que era a Barcelona es deixava caure a mitja tarda per la Galeria; tant, que el carrer de Petritxol el va considerar com un veí més, molt il·lustre.

Un cop a la Sala Parés, s'asseia al capdevall del vestibul, a mà dreta, on ja tenia una cadira i una taula preparades, amb el corresponent cendrer on caurien immediatament les primeres cendres de la pipa. No trigava a constituir-se la penya habitual integrada per amics constants -Moraguetes, Borralleres, Clarasó, Bagaria, tot sovint Ramon Casas-, i també altres elements no tan constants: eren alguns visitants a la Sala, que en entrar, el veien allí assegut, i s'incorporaven a la conversa general.

Rusiñol, en aquesta conversa no hi prenia gaire part: deixava dir, escoltava, o no escoltava a segons quí, i únicament, de tant en tant, deixava anar un brevíssim comentari, irònic, sarcàstic, alguna vegada punyent, segons la categoria dels interlocutors o el tema de la conversa.

El que és, al meu entendre, molt clar, és que Rusiñol sabia jugar i do-

Retrat de Santiago Rusiñol per Ramon Casas.

sificar la seva popularitat d'una manera admirable; en tot una tarda de penya, moltes vegades només pronunciava tres o quatre frases o acudits, que sovint prenen forma de sentència, i que eren molt celebrades pels contutulis que sortien d'allí repetint i

divulgant el que Rusiñol havia dit aquella tarda.

El seu posat era més bé com si estigués una mica absent, sobretot els dos o tres anys darrers; però aquesta absència es convertia en claredat i concisió quan és tractava de vendre

Es una gentilesa de

INTELLECTE
GALERIA D'ART

Verge del Pilar, 125 SABADELL

Rusiñol, Casar i Claresó, expositors constants de la Sala Parés

un quadre. A Rusiñol li agradava molt que les seves obres fossin venudes, i si en alguna hi havia dificultats -pel tema o per la valoració- no era difícil d'obtenir una diferència en el preu que facilités la venda. Molt més que la quantitat que rebria de l'exposició, l'interessava el seu èxit, i gairebé sempre la majoria o la totalitat dels quadres lluien, al final, el cartelllet d'adquirir: això era el que a ell més el satisfia.

Rusiñol sentia una veritable estimació per la Sala en la qual ell havia exposat des del primer dia; era una fidelitat a les parets que durant 50 anys feren cèlebre la seva pintura. Sempre

fou amic del Sr. Pares i dels seus col·laboradors que li preparaven les teles ja clavades en els bastidors quan marxava cap a les seves campanyes pictòriques; i també els marcs quan tornava d'elles i disposava les exposicions.

Aquesta amistat amb la Sala Parés no es trencà mai; quan la Galeria fou traspassada, en 1925, Rusiñol continuà éssent sempre molt amic nostre, ens tenia tota la confiança i nosaltres corresponíem amb totes les atencions vers ell.

Ja he referit en altres llocs com el seu comiat de la nostra Galeria -quan marxà per darrera vegada cap a

Aranjuez-, fou molt cordial i emotiu, com si pressentís que era el darrer: veritablement Rusiñol va marxar de Barcelona ja molt malalt, i tot podia passar durant la seva estada a Aranjuez. Va passar el pitjor: morí al cap de pocs dies de ser-hi, en forma gairebé sobtada, quan tenia un tela a mig pintar.

Nosaltres conservarem sempre el record de la bonhomia, de la fidelitat, de l'amistat i de l'amplíssima personalitat de Rusiñol, un dels homes més representatius del nostre 1900.

Joan A. Maragall

Es una gentilesa de

**"GALERIES
ROVIRA"**

**Sant Pere, 22 Tel. 726 19 59
SABADELL**